

ข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของตำแหน่งการกีดขวางทางน้ำ จังหวัดเชียงใหม่

รหัสตำแหน่งกีดขวางที่: CM0110001002

ชื่อลำน้ำ คลองแม่ข่าน้อย เป็นสาขาของแม่น้ำ แม่น้ำปิง ประเภทลำน้ำ ลำเหมือง วันที่สำรวจ: 6 สิงหาคม 2564
หมู่บ้าน หมู่ที่ 1 แม่ข่าน้อย ตำบล ป่าแดด อำเภอ เมืองเชียงใหม่ จังหวัด เชียงใหม่

พิกัดเริ่มปัญหา				พิกัดสิ้นสุดปัญหา				
X(UTM)	497699	Y(UTM)	2074642	X(UTM)	497699	Y(UTM)	2074642	
หน้าตัดลำน้ำที่เกิดปัญหา		กว้าง (เมตร)		ลึก (เมตร)		ความชันตลิ่ง		
หน้าตัดลำน้ำเดิมในอดีตก่อนเกิดปัญหา		1.0		2.5		1:1		
หน้าตัดลำน้ำก่อนถึงที่เกิดปัญหา		1.0		2.5		1:1		
หน้าตัดที่แคบที่สุดของช่วงที่เกิดปัญหา								
- ทางน้ำเปิด		-		-		-		
- สะพาน		-		-		ความยาวช่องตอม่อ	- เมตร	
						จำนวนตอม่อ	- ช่อง	
- กรณีท่อดลอด		ท่อกลม	เส้นผ่านศูนย์กลาง	- เมตร	ยาว	- เมตร	จำนวนท่อ	- ช่อง
		ท่อเหลี่ยม	กว้าง	1.2 เมตร	สูง	1.5 เมตร	ยาว	5 เมตร
- อื่นๆ		-						
หน้าตัดลำน้ำด้านท้ายน้ำหลังช่วงที่เกิดปัญหา		1.0		2.5		1:1		

ความยาวของช่วงลำน้ำที่เกิดปัญหา เป็นจุดระยะ น้อยกว่า 10 เมตร การตัดผิวของลำน้ำ วัสดุที่ใช้ตัดผิวของลำน้ำ
ไม่ตัดผิว คลองแม่ข่าน้อยไม่มีการตัดผิวลำน้ำในช่วงดังกล่าว
ปกคลุมด้วยผิวดิน

ลักษณะความเสียหาย น้ำท่วม ระดับ มาก ความถี่ที่เกิดความเสียหาย ระดับความเสี่ยง มาก
ทุกปี

สาเหตุของการกีดขวางลำน้ำ

- > โดยธรรมชาติ การทับถมของตะกอน (ลำน้ำต้นเขิน) วัชพืช (คลองแม่ข่าน้อยมีวัชพืช และตะกอนสะสมตลอดช่วง
อีกทั้งด้านท้ายน้ำมีต้นไม้เติบโตตลอดแนว)
- > โดยมนุษย์ จาก ระบบสาธารณูปโภค: ท่อดลอดที่ตัดลำน้ำมีขนาดเล็กเกินไประบายน้ำหลากไม่ทัน
อื่นๆ (ท่อดลอดเหลี่ยมทำเป็นสะพานข้ามคลองแม่ข่าน้อย มีขนาดหน้าตัดการระบายน้ำเล็กเกินไป)

ระดับการกีดขวาง ปานกลาง คิดเป็น 30-70% หน่วยงานการดำเนินการแก้ไข สำนักงานเทศบาลตำบลป่าแดด

โดยวิธี ยังไม่ได้ดำเนินการ ผลการดำเนินการ ไม่ได้ผล

สภาพในปัจจุบันของโครงการที่แก้ไขปัญหา ยังไม่มีแผน

สภาพปัญหาการกีดขวางทางน้ำ	แนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
คลองแม่ข่าน้อยมีสะพานที่ทำจากท่อลอดเหลี่ยมขนาดความกว้าง 1.20 m. ความลึก 1.50 m. จำนวน 2 ช่อง ไหลลอดใต้ถนนซอยชมจันทร์ ซึ่งมีขนาดที่เล็กกว่าขนาดหน้าตัดของคลองแม่ข่าน้อย ประกอบกับคลองแม่ข่าน้อยมีวัชพืชขึ้นเป็นปริมาณมาก และที่ตำแหน่งนี้มีน้ำไหลระบายออกจากพื้นที่ไหลเข้ามาเสริมด้วย ทั้งนี้ด้านท้ายน้ำของท่อลอดนี้คลองแม่ข่าน้อยมีต้นไม้ หญ้า ขึ้นอย่างหนาแน่นตลอดลำเหมือง ซึ่งทำให้ช่วงหน้าฝนน้ำจะระบายออกจากจุดนี้ไม่ทัน น้ำจึงไหลเอ่อล้นเป็นปริมาณมากจนถึงผิวดินบน ไหลเข้าท่วมบ้านเรือนและอาคารต่างๆโดยรอบ	เนื่องจากตำแหน่งกีดขวางทางน้ำของลำน้ำหรือลำเหมืองนี้ไม่สามารถหาขนาดพื้นที่รับน้ำได้ชัดเจนและไม่มีข้อมูลการวัดน้ำ จึงหาอัตราการไหลโดยใช้วิธีของแมนนิ่ง และกำหนดให้มีน้ำไหลเต็มลำน้ำ ในช่วงต้นน้ำก่อนถึงจุดกีดขวาง โดยมีอัตราการไหลสูงสุด = $13.24 \text{ m}^3/\text{s}$ ท่อลอดเหลี่ยมมีขนาดหน้าตัดการระบายน้ำไม่เหมาะสม ควรขยายท่อลอดให้ใหญ่ขึ้น โดยเปลี่ยนเป็นมีความกว้าง 2.1 m. ความลึก 2.1 m. จำนวน 2 ช่อง ซึ่งจะมีขนาดหน้าตัดที่ใหญ่กว่าขนาดหน้าตัดของคลองแม่ข่าน้อย ทั้งนี้เนื่องจากเป็นช่วงที่คลองแม่ข่าน้อยไหลผ่านชุมชนแออัด ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหมั่นตรวจสอบและกำจัดสิ่งกีดขวางในลำคลองอย่างต่อเนื่อง ความลาดชันท้องน้ำ 0.0020

รูปภาพประกอบ

